

Monumentnummer*: 520999

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 18 december 2001
Kadaster deel/nr 82752/194

Woonplaats* Oude Pekela
Gemeente* Pekela
Provincie* Groningen

Kadastrale gemeente* Oude Pekela
Sectie* E
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 218

Omschrijving**

Inleiding

IJzeren OPHAALBRUG, genaamd Unionbrug, gebouwd in 1947 in opdracht van de Coöperatieve Cartonfabriek 'Union' G.A. De brug kwam in de plaats van een oude draaibrug, die door oorlogshandelingen was vernield. De brug is opgebouwd uit twee vrijstaande hameistijlen (Amsterdamse type). Dit type werd na 1900 toegepast omdat de brugbreedte onder invloed van het autoverkeer moest worden vergroot. Bijzonder aan deze brug zijn de raamwerkhamestijlen en het aangebouwde bedieningshuisje, zeldzaam in de provincie Groningen. Volgens een bordje in het bedieningshuisje is de brug 'gereviseerd en geconserveerd in september 1971'. In 1981 is de brug door de gemeente overgenomen van Unica b.v.

De ophaalbrug is gelegen over het Pekeler Hoofddiep, ten noorden van het lint van Oude Pekela. Aan de zuidoostzijde van de brug ligt de Hendrik Westerstraat, aan de noordwestzijde de F. Clockstraat.

Omschrijving

Gelaste ijzeren OPHAALBRUG geconstrueerd van twee vrijstaande raamwerkhamestijlen in kokervorm, gelegen aan de zuidoostzijde, die rusten op betonnen landhoofden. Het val bestaat uit twee volwandige gelaste balanspriemen waartussen twee raamwerkdwarssliggers en vakwerk in V-patroon. Het val wordt met I-profielen verbonden met het brugdek. Het brugdek is geasfalteerd en rust op ijzeren I-profielen. De leuning aan weerszijden van de brug zijn opgebouwd uit diverse ijzeren profielen. Het bedieningshuisje van plaatstaal onder plat dak op een betonnen onderbouw is gebouwd tegen de hameistijl aan de zuidzijde; houten deur waarin glas in de afgeschuinde zijde aan de noordwestzijde; vijf staande vensters. In het interieur is onder andere van belang: het

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

houten luikje met kijkgat en houtenvensterbank gerelateerd aan functie als sluiswachterswoning.

Waardering

Ophaalbrug van algemeen belang vanwege architectuur- en cultuurhistorische waarde:

- als voorbeeld van een ijzeren ophaalbrug met bedieningshuisje uit 1947 in de provincie Groningen
- vanwege de opvallende vormgeving en detaillering
- vanwege de zeer hoge mate van gaafheid
- vanwege de zeldzaamheidswaarde van dit type brug met aangebouwd bedieningshuisje in de provincie Groningen
- vanwege de beeldbepalende ligging aan het lint over het Pekeler Hoofddiep

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Brug(C)

Functie

Verkeersbrug